

2025

PAEM

KOMİSER YARDIMCILIĞI VE RÜTBE TERFİ

SINAVLARINA HAZIRLIK

KONU ANLATIMLI - SORU BANKASI

Soruların çözümlerine, kitabın baskı tarihinden sonraki güncellemelere ve konulardaki ek formlara erişebilmek için QR kodu okutunuz.

PEGEM

AKADEMİ

Komisyon

POLİS AKADEMİSİ BAŞKANLIĞI KOMİSER YARDIMCILIĞI VE RÜTBE TERFİ SINAVLARINA HAZIRLIK KONU ANLATIMLI - SORU BANKASI

ISBN 978-625-6829-17-6

Kitapta yer alan bölümlerin tüm sorumluluğu yazarlarına aittir.

© Pegem Akademi

Bu kitabın basım, yayım ve satış hakları Pegem Akademi Yay. Eğt. Dan. Hizm. Tic. AŞ'ye aittir. Anılan kuruluşun izni alınmadan kitabın tümü ya da bölümleri, kapak tasarımı; mekanik, elektronik, fotokopi, manyetik kayıt ya da başka yöntemlerle çoğaltılamaz, basılamaz ve dağıtılamaz. Bu kitap, T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı bandrolü ile satılmaktadır. Okuyucularımızın bandrolü olmayan kitaplar hakkında yayınevimize bilgi vermesini ve bandrolsüz yayınları satın almamasını diliyoruz.

I. Baskı: 2025, Ankara

Yayın-Proje: Pegem
Dizgi-Grafik Tasarım: Gülnur Öcalan
Kapak Tasarımı: Pegem

İletişim

Shira Ticaret Merkezi, Macun Mahallesi 204 Cad.
No: 141/33, Yenimahalle/Ankara
Yayınevi: 0312 430 67 50
Dağıtım: 0312 434 54 24
Hazırlık Kursları: 0312 419 05 60
İnternet: www.pegem.net
E-ileti: yayinevi@pegem.net
WhatsApp Hattı: 0538 594 92 40

Baskı: Ankara Özgür Matbaacılık
1250. Cad. No: 25 Ostim Yenimahalle/Ankara

Yayıncı Sertifika No: 51818
Matbaa Sertifika No: 46821

ÖN SÖZ

Değerli Okuyucularımız, Polis Akademisi Başkanlığı Komiser Yardımcılığı ve Rütbe Terfi sınavına hazırlık konu anlatımlı - soru bankası kitabımız, en son yayımlanan sınav ilanındaki konular kapsamında, alanında uzman yazar komisyonumuz tarafından hazırlanmıştır. Sınava girecek olan adaylarımızın, yayınıımızda bulunan mevzuat konularında yer alan Ek Form veya Örnek Formlara (<http://www.mevzuat.gov.tr/>) İnternet adresinden ilgili Kanun, Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi, Kanun Hükmünde Kararname, Yönetmelik, Tebliğ vb. içeriklerinden erişebileceğinizi belirtiriz. Kitabımızdaki konularda teorik çerçeve net bir şekilde çizilmiş, çözümlü ve cevaplı testlere yer verilmiştir. Okuyucularımıza güncel ve çalışmalarını pekiştirecek yöntemleri sunmak amacıyla özenle hazırlanan bu yayınıımızın sınava hazırlanan siz değerli okuyucularımıza katkı sağlamasını diliyoruz. Kitaba ilişkin sorularınızı yayinevi@pegem.net adresine e-posta yoluyla ya da 0538 594 92 40 numaralı telefona WhatsApp üzerinden iletmeniz yeterli olacaktır. Yayınıımızın baskı tarihinden sonraki değişikliklere karekodu okutarak ulaşabilirsiniz.

PEGEM Akademi

İÇİNDEKİLER

1. T.C. ANAYASASI.....	1
2. İDARE HUKUKU	49
3. 5237 SAYILI TÜRK CEZA KANUNU	87
4. 5271 SAYILI CEZA MUHAKEMESİ KANUNU	128
5. 3201 SAYILI EMNİYET TEŞKİLATI KANUNU	186
6. 2559 SAYILI POLİS VAZİFE VE SALÂHİYET KANUNU	205
7. 7068 SAYILI GENEL KOLLUK DİSİPLİN HÜKÜMLERİ HAKKINDA KANUN HÜKMÜNDE KARARNAMENİN KABUL EDİLMESİNE DAİR KANUN	216
8. 657 SAYILI DEVLET MEMURLARI KANUNU	236
9. 1481 SAYILI ASAYİŞE MÜESSİR BAZI FİİLLERİN ÖNLENMESİ HAKKINDA KANUN	282
10. 4982 SAYILI BİLGİ EDİNME KANUNU	284
11. 6222 SAYILI SPORDA ŞİDDET VE DÜZENSİZLİĞİN ÖNLENMESİNE DAİR KANUN	292
12. 2935 SAYILI OLAĞANÜSTÜ HÂL KANUNU	301
13. 3628 SAYILI MAL BİLDİRİMİNDE BULUNULMASI, RÜŞVET VE YOLSUZLUKLARLA MÜCADELE KANUNU	310
14. 6698 SAYILI KİŞİSEL VERİLERİN KORUNMASI KANUNU	318
15. 7315 SAYILI GÜVENLİK SORUŞTURMASI VE ARŞİV ARAŞTIRMASI KANUNU	330
16. 6136 SAYILI ATEŞLİ SİLAHLAR VE BİÇAKLAR İLE DİĞER ALETLER HAKKINDA KANUN	334
17. 5726 SAYILI TANIK KORUMA KANUNU	344
18. 3713 SAYILI TERÖRLE MÜCADELE KANUNU	351
19. 2911 SAYILI TOPLANTI VE GÖSTERİ YÜRÜYÜŞLERİ KANUNU	366
20. 5395 SAYILI ÇOCUK KORUMA KANUNU	374
21. 5326 SAYILI KABAHAATLER KANUNU	388
22. ADLÎ KOLLUK YÖNETMELİĞİ	401
23. RESMÎ YAZIŞMALARDA UYGULANACAK ESAS VE USÛLLER HAKKINDA YÖNETMELİK	407
24. ADLÎ VE ÖNLEME ARAMALARI YÖNETMELİĞİ	421
25. YAKALAMA, GÖZALTINA ALMA VE İFADE ALMA YÖNETMELİĞİ	433
26. 3071 SAYILI DİLEKÇE HAKKININ KULLANILMASINA DAİR KANUN	444
27. ATATÜRK İLKELERİ VE İNKILAP TARİHİ	448
28. İNSAN HAKLARI	546
29. GENEL KÜLTÜR	555

I. 1982 ANAYASASI'NIN GENEL ÖZELLİKLERİ

1982 Anayasası, 1961 Anayasası gibi başlangıç metni ile başlar. 177 madde, 21 geçici madde ve 7 kısımdan oluşur.

- ✓ Genel esaslar, temel hak ve hürriyetler, Cumhuriyetin temel organları, mali ve ekonomik hükümler, çeşitli hükümler, geçici hükümler ve son hükümlerden oluşur.
- ✓ Başlangıç metni ve hükümler anayasa dahilidir; ancak **madde kenar başlıkları** anayasa metnine dahil değildir.
- ✓ Anayasanın 4. maddesine göre, ilk üç madde değiştirilemez ve değiştirilmesi dahi teklif edilemez.

1982 Anayasası Başlangıç İlkeleri

- ▶ Atatürk ilke ve inkılaplarına bağlılık
- ▶ Atatürk milliyetçiliği
- ▶ Atatürk medeniyetçiliği
- ▶ Çağdaş medeniyetlere ulaşma azmi
- ▶ Millî egemenlik
- ▶ Millî menfaatin üstünlüğü
- ▶ Anayasanın ve hukukun üstünlüğü
- ▶ Hürriyetçi demokrasi
- ▶ Kuvvetler ayrılığı
- ▶ Yurtta sulh, cihanda sulh ilkesi
- ▶ Türk varlığının devleti ve ülkesiyle bölünmezliği
- ▶ Laiklik ilkesi ve kutsal din duygularının devlet işlerine ve politikaya kesinlikle karıştırılmayacağı
- ▶ Her Türk vatandaşının temel hak ve hürriyetlerden yararlanacağı

II. 1982 Anayasası'nın Genel Esasları

Madde 1. Devletin şekli: "Türkiye Devleti bir Cumhuriyettir."

- ✓ Devletin yönetim şeklini ifade eder.
- ✓ Egemenliğin bir kişiye veya zümreye değil, toplumun tümüne ait olduğu bir devleti ifade eder.

Madde 2. Cumhuriyetin temel nitelikleri sayılmıştır: "Türkiye Cumhuriyeti, toplumun huzuru, millî dayanışma ve adalet anlayışı içinde *insan haklarına saygılı, Atatürk milliyetçiliğine bağlı, başlangıçta belirtilen temel ilkelere dayanan, demokratik, laik ve sosyal bir hukuk devletidir.*"

a. İnsan Haklarına Saygılı Devlet

- ✓ 1961 Anayasası'nda **insan haklarına dayanan devlet ibaresi** kullanılırken, 1982 Anayasası'nda **insan haklarına saygılı devlet** ifadesi kullanılmıştır.

b. Atatürk Milliyetçiliğine Bağlı Devlet

- ✓ Milliyetçilik ilkesi 1924 Anayasası'nda 1937 yılında yapılan değişiklikle **ilk kez** yer almıştır.

- ✓ **1961 Anayasası** milliyetçilik yerine millî devlet ifadesini kullanmıştır. 1982 Anayasası'nda da Türk devletine vatandaşlık bağı ile bağlı olan herkesin Türk olduğu belirtilerek **subjektif millet** anlayışı benimsenmiştir.
- ✓ Atatürk milliyetçiliği, "İrk, din, dil ayrımı yapılmaksızın, Türk vatan ve milletinin bölünmez bir bütün olduğu, Türk devletine vatandaşlık bağıyla bağlı olan herkesin Türk sayılması gerektiği temel fikrine dayanır.

c. Laik Devlet

- ✓ Laiklik kavramı **din ve devlet işlerinin birbirinden ayrılmasının yanında din hürriyetini de kapsamaktadır.**

Din ve devlet işlerinin bir ülkede ayrı sayılablmesinin şartları şunlardır:

- ✓ Resmî bir devlet dininin bulunmaması
- ✓ Devletin, bütün dinlerin mensuplarına eşit davranması,
- ✓ Din hizmetlerinin bir kamu hizmeti olarak görülmesi,
- ✓ Din kurumları ile devlet kurumlarının ayrılmış olması,
- ✓ Devlet yönetiminin din kurallarından etkilenmemesi.

P
E
G
E
M
A
K
A
D
E
M
İ

İnanç ve vicdan hürriyeti: Herkesin dilediği inanç ve kanaate sahip olmasıdır. Mutlak, sınırsız bir hürriyettir.

İbadet hürriyeti: Kişilerin inandıkları dinin ibadet, ayin ve törenlerini serbestçe yerine getirebilmesidir. İbadet hürriyetinin kötüye kullanılması yasaktır. Mutlak değil nispidir.

- ✓ Laiklik ilkesi 1924 Anayasası'nda 1937 değişikliği ile ilk kez Anayasada yer almıştır.

1924 Anayasası'nda **1928'de yapılan değişiklikler şöyledir:**

- ✓ Devletin dininin **İslam olduğu ifadesi anayasadan** çıkarılmıştır (Laikliğin ilk adımıdır).
- ✓ And metninde yer alan **vallahi kelimesi çıkarılmıştır.**
- ✓ Meclisin yetkileri arasında sayılan şeri hükümleri uygulama kuralı kaldırılmıştır.
- ✓ Ayrıca 1937 yılında yapılan değişiklikle de laiklik ilkesi anayasada yer almıştır.

d. Demokratik Devlet

Demokratik bir rejimin unsurları şunlardır:

- ✓ Siyasal makamların serbest seçimlerle belirlenmesi
- ✓ Seçimlere birden fazla siyasal partinin katılabilmesi
- ✓ Temel hak ve hürriyetlerin tanınmış olması

Serbest seçimler

- ✓ Seçmenlerin hiçbir baskı ve zorlamaya maruz kalmaksızın seçimlere katılabilmeleridir.
- ✓ 1982 Anayasası'nın 1987 değişikliği ile serbest oya bizzat anayasa ile sınırlama getirilmiş ve oy kullanmak yükümlülük hâlini almıştır.

Genel oy

- ✓ Vatandaşların ırk, cinsiyet, servet, eğitim durumu, vergi ödeme gibi sınırlamalara tabi olmaksızın oy kullanma hakkına sahip olmasıdır. 1876 Kanunuesasi döneminde servet sahibi olmak, 1908 II. Meşrutiyet Dönemi'nde vergi ödemek oy kullanma hakkına sahip olmak için şart koşulmuştur. 1923 yılında yapılan değişiklikle bu şartlar kaldırılarak erkekler için genel oy prensibi benimsenmiştir; ancak tam anlamıyla genel oy ilkesinin benimsenmesi **1934'te yapılan** değişiklikle kadınlara oy hakkı tanınması sonucu tamamlanmıştır.

Eşit oy

- ✓ Her seçmenin yalnızca bir oy kullanma hakkına sahip olmasıdır.

Gizli oy - açık sayım ve döküm

- ✓ Gizli oy prensibi ilk kez **1876 Kanunuesasi'de benimsenmiştir**. 1921 ve 1924 anayasaları gizli oy açık sayım ve döküm ilkelerine yer vermemiştir. Bu ilkeler ilk kez 1961 Anayasası ile anayasal bir kural hâlini almıştır.
- ✓ Gizli oy ve açık sayım ilkesinin hukukumuzda girmesi ise ilk kez 1950 yılında milletvekili seçim kanununda yapılan değişiklikle olmuştur.
- ✓ Cumhuriyet döneminde gizli oy ve açık sayım döküm esası 1950 yılında yapılan seçimlerde ilk kez uygulanmıştır.

Tek dereceli seçim

- ✓ Tek dereceli seçim, seçmenlerin temsilcilerini doğrudan doğruya belirlemesine olanak sağlayan bir seçim sistemidir. İki dereceli seçimde ise seçmenler önce ikinci seçmen adı verilen bir grup seçmeni seçerler. Temsilciler daha sonra bu ikinci seçmenler tarafından seçilir. Türkiye'de tek dereceli seçim ilk kez 1946'da yapılmıştır. 1946'dan önce iki dereceli bir seçim sistemi uygulanıyordu. Tek dereceli seçim ilkesi ilk kez 1961 Anayasası ile anayasal bir kural hâlini almıştır.

Seçimlerin yargısal denetimi

1982 Anayasası'nda seçimlerin yargı organlarının denetiminde yapılacağı da düzenlenmiştir. Seçimlerin başlangıcından bitimine kadar, seçimin düzen içinde yönetimi ve dürüstlüğü ile ilgili bütün işlemleri yapma, seçim süresince ve seçimden sonra seçimle ilgili bütün yolsuzlukları, şikâyet ve itirazları inceleme ve kesin karara bağlama ve **TBMM üyelerinin seçim tutanaklarını kabul etme görevi** Yüksek Seçim Kurulundur. Seçim işleri, seçim kurullarınca yürütülür. Seçimden önce ancak adayın tutanağı kesinleştikten sonra seçilmeye engel durum ortaya çıkarsa tutanak Yüksek Seçim Kurulunca iptal edilir.

Yüksek Seçim Kurulu ilk kez 1950'de kurulmuştur. Bu nedenle yargı yönetim ve denetiminde yapılan ilk seçimler 1950 seçimleridir. Yüksek Seçim Kurulu ilk kez 1961 Anayasası ile anayasal bir organ hâlini almıştır.

Not

e. Sosyal Devlet

- ✓ Sosyal devlet ilkesine **ilk kez 1961 Anayasası'nda** yer verilmiştir. Bu ilke 1982 Anayasası'nda da yer almıştır. Sosyal devlet "sosyal adalet ve sosyal güvenliği sağlamak ve herkes için insan haysiyetine yaraşır asgari bir hayat düzeyini gerçekleştirmekle yükümlü olan, bu amaçla da gerekli mali ve ekonomik tedbirleri alan devlettir".

1982 Anayasası'na göre sosyal devletin amaçları şunlardır:

- Sosyal güvenlik, sağlıklı bir çevre ve konutu sağlamak
- Asgari bir yaşam düzeyi sağlayacak ücret tarifeleri belirlemek
- Ekonomik büyüme ve kalkınmayı sağlamak
- Millî geliri adaletli dağıtmak ve yoksullukla mücadele etmek
- Eğitim ve öğretimde fırsat eşitliğini sağlamak
- Sosyal denge ve sosyal barışı sağlamak
- İstihdam olanaklarını artırarak işsizliği önlemek

Sosyal devletin hukuki araçları**1. Vergi Adaleti**

- ✓ Vergi Adaleti, vergi oranlarının çalışanların mali güçlerinin dikkate alınarak belirlenmesini ifade eder. Yüksek gelir tabakasındakilerden yüksek oranda, düşük gelir tabakasındakilerden düşük oranda vergi alınarak gelir eşitsizliğini giderilmesi, sosyal devlet ilkesinin bir gereğidir.

2. Kamulaştırma ve Devletleştirme

- ✓ Kamu yararının gerektirdiği durumlarda, özel mülkiyette bulunan taşınmazların bir kısmı veya tamamı kanunda gösterilen esas ve usullere göre devlet veya kamu tüzel kişileri tarafından kamulaştırılabilir. Sosyal amaçla gerçekleştirilen kamulaştırma ve devletleştirme, sosyal devletin bir yöntemi olarak kabul edilir.

3. Planlama

- ✓ Devletin sosyal ve ekonomik hayata müdahale etmesini öngören sosyal devlet anlayışına göre bu müdahalenin sistemli, tutarlı ve bilimsel bir biçimde gerçekleştirilmesini sağlamak amacıyla "planlama" yapılmalıdır.

4. Sosyal haklar

- ✓ Sosyal adaleti sağlamaya, sosyal eşitsizliği azaltmaya, toplum içinde ekonomik bakımdan zayıf olanları korumaya yönelik haklara "sosyal haklar" denir.

f. Hukuk Devleti

Hukuk devleti **ilk kez 1961 Anayasası'nda** yer almış, 1982 Anayasası'nda da düzenlenmiştir.

c. Millî Güvenlik Kurulu (MGK)

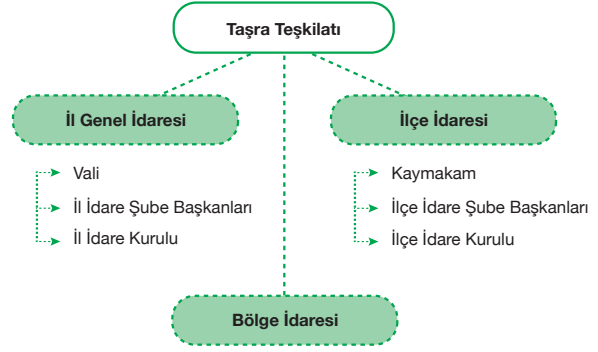
- * 1961 Anayasası ile kurulmuştur.
- * Cumhurbaşkanı başkanlığında 2 ayda bir toplanır.
- * Gündemini, Cumhurbaşkanı yardımcıları ve Genelkurmay Başkanının önerilerini dikkate alarak Cumhurbaşkanı belirler.
- * Cumhurbaşkanının olmadığı toplantılara Cumhurbaşkanı yardımcısı başkanlık eder.
- * Millî Güvenlik Kurulu; Cumhurbaşkanının başkanlığında, Cumhurbaşkanı yardımcıları, Adalet, Millî Savunma, İçişleri, Dışişleri Bakanları, Genelkurmay Başkanı, Kara, Deniz ve Hava kuvvetleri komutanlarından kurulur.
- * Millî Güvenlik Kurulu Genel Sekreterliğinin teşkilatı ve görevleri Cumhurbaşkanlığı kararnamesiyle düzenlenir.

NOT

Devlet Planlama Teşkilatı ilk kez 1961 Anayasası ile kurulmuştur. 1982 Anayasası'nda yer almayan Devlet Planlama Teşkilatı 2011 yılında kaldırılmıştır.

2. Merkezî İdarenin Taşra Teşkilatı

- * Başkent teşkilatı dışında merkezî idare, üstlendiği kamu hizmetlerini tüm ülke düzeyinde yürütebilmek için taşrada da örgütlenmek zorundadır. Bunlar devlet tüzel kişiliğinin bir parçasıdır. Bu örgütler, merkezdeki merkezî idarenin bir uzantısıdır ve tüm ülkeye yayılmıştır.
- * Taşra teşkilatı **il idaresi**, **ilçe idaresi** ve **bölge idaresi** şeklinde ayrılır. Mülki idare kademeleri oluşturulurken ülkenin coğrafi, ekonomik şartları ve kamu hizmetlerinin gerekleri göz önüne alınır. Anayasaya göre ülke **illere**; **iller de diğer kademeli bölümlere** ayrılır. İllerin idaresi **yetki genişliği** esasına dayanır. Kamu hizmetlerinin görülmesinde verim ve uyum sağlamak amacıyla, birden çok ili içine alan merkezî idare teşkilatı kurulabilir.

2.1. İl Genel İdareisi

Kurulması, Kaldırılması ve Değiştirilmesi

- * Mülki yönetim bölümlerinden en kapsamlı olanı il yönetimidir. İllerin kurulması, kaldırılması, ad, merkez ve sınırlarının belirtilmesi ve değiştirilmesi **kanunla** olur. Bir ilçenin bir ilden ayrılıp bir başka ile bağlanması da **kanun ile TBMM tarafından** olur.
- * İllerin idaresinde **yetki genişliği** ilkesi uygulanır.
- * İllerin merkezine merkez ilçe denir. Merkez ilçenin başında vali bulunur.

İl İdaresinin Bölümleri

- ★ İl yönetimi üç bölümden oluşur. Bunlar, **vali**, **il idare başkanları** ve **il idare kuruldur**.

a. Vali

- ▼ Vali olabilmek için 657 sayılı kanunun 48. maddesinde sayılan genel şartları taşımak,
- ▼ En az **4 yıllık** yükseköğrenim mezunu olmak,
- ▼ Kamuda veya sosyal güvenlik kurumlarına tabi olmak kaydıyla uluslararası kuruluşlar ile özel sektörde veya serbest olarak en az **5 yıl** çalışmış olmak gerekir.
- ▼ Valiler **Cumhurbaşkanı kararıyla** atanır.

Valinin Görev ve Yetkileri

- * Vali il idaresinin başı ve yürütme organıdır.
- * Vali, ilde **Devletin ve Cumhurbaşkanının** temsilcisi ve idari yürütme vasıtasıdır.
- * Valiler, ilin genel idaresinden Cumhurbaşkanına karşı sorumludur. Cumhurbaşkanı yardımcıları ve bakanlar, görevlerine ait işleri için valilere re'sen emir ve talimat verirler.
- * Vali, ilin en üst hiyerarşik amiridir (Yargı organları ve askeriye hariç).
- * İle bağlı mahalli idareler üzerinde vesayet yetkilerini kullanır.
- * Valiler, kanun, Cumhurbaşkanlığı kararnamesi ve diğer mevzuatın verdiği yetkiyi kullanmak ve bunların yüklediği ödevleri yerine getirmek için **genel emirler** çıkarabilir ve bunları ilan ederler.
- * Vali ilde kamu düzenini ve güvenliği sağlar; bu amaçla bütün kolluk güçlerinden ve olağanüstü durumlarda askeri birliklerden yararlanır. Valinin isteğinin askeri makamlar tarafından yerine getirilmesi zorunludur.
- * **Adli ve askeri teşkilat hariç** tüm kamu kurum ve kuruluşlarını denetleyebilir.
- * Yabancı ülke konsolosları ve komşu ülkelerin sınır makamları ile ilişkide bulunur.
- * Vali, Cumhuriyet Bayramı'nda ilde yapılacak resmî törenlere başkanlık yapar ve tebrikleri kabul eder.

c. İl İdare Kurulu**Valiye yardımcı bir kuruldur.**

- ▼ Valinin ya da yardımcısının başkanlığında;
- ▼ Hukuk işleri müdürlüğü,
- ▼ İl defterdarı,
- ▼ İl Millî eğitim müdürlüğü,
- ▼ İl sağlık müdürü,
- ▼ İl tarım müdürü,
- ▼ İl çevre ve şehircilik müdürü ve

İl idare kurulu, merkezde en büyük danışma kuruluşu olan Danıştaya benzer. Bu kurula çok ve çeşitli idari görevler verilmiştir. Bu görevlerin bir bölümü danışma niteliğindedir.

P
E
G
E
M

A
K
A
D
E
M
İ

2.2. İlçe İdaresi

- * Mülki idari birimlerden ikincisi ilçe idaresidir. İlde olduğu gibi ilçenin kurulması, kaldırılması, ad ve merkezlerinin belirlenmesi ve değiştirilmesi **kanun ile TBMM tarafından** olur.

NOT

İl ve ilçe sınırlarının değiştirilmesi, Cumhurbaşkanının onayı ile yapılır.

b. İl İdare Şube Başkanları

- ▼ İl müdürleri Başkentteki hizmet bakanlıklarının ya da bazı bakanlıkların bağlı kuruluşları ile ana hizmet birimlerinin ildeki servisi niteliğindedir.
- ▼ Gençlik ve spor müdürü, jandarma alay komutanı, il emniyet müdürü, il ticaret müdürü, il kültür ve turizm müdürü, aile ve sosyal politikalar il müdürü gibi..

İlçe İdaresinin Bölümleri

- ★ İlçe idaresi; **kaymakam, ilçe şube başkanları** ve **ilçe idare kurulundan** oluşur.

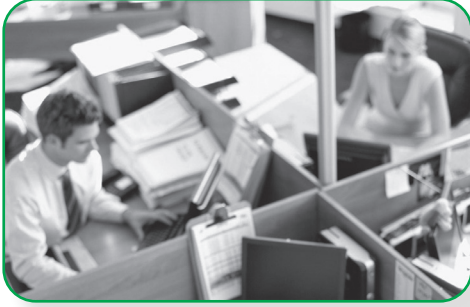
a. Kaymakam

- ▼ Kaymakamlık, **bir meslek memurluğudur**. Meslek memurluğu olan kaymakamlık güven-celi bir devlet memurluğudur.

KAMU GÖREVLİLERİ

A. Devlet Memurları Kanunu'na Göre Kamu Görevlileri Türleri

- * 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun (DMK) 4. maddesi 3 tür kamu görevlisi türü öngörmüştür. Buna göre kamu görevlileri şu şekilde sınıflandırılabilir.

Memurlar:

- Memurluk, 657 sayılı Kanunu'nun belirlediği asli ve sürekli istihdam biçimi olup, devlet ve öteki kamu tüzel kişilerince genel idare esaslarına göre yürütülen **asli** ve **sürekli** kamu hizmetlerini ifa ile görevlidir.

Sözleşmeli Personel:

- Kalkınma planı, yıllık program ve iş programlarında yer alan önemli projelerin hazırlanması, gerçekleştirilmesi, işletilmesi ve işlerliği için şart olan, zaruri ve istisnai hâllere münhasır olmak üzere özel bir meslek bilgisine ve ihtisasına ihtiyaç gösteren geçici işlerde, **Cumhurbaşkanınca belirlenen** esas ve usuller çerçevesinde, ihdas edilen pozisyonlarda, mali yılla sınırlı olarak sözleşme ile çalıştırılmasına karar verilen ve işçi sayılmayan kamu hizmeti görevlileridir.

İşçiler:

- Bir özel hukuk sözleşmesine dayanarak kamu kesiminde çalışan özel hukuk hükümlerine tabi olan personeldir. **İşçiler hakkında 657 sayılı Kanun hükümleri uygulanmaz.**

657 sayılı Memurlar Kanunu'na Tabi Olanlar	Memur
	Sözleşmeli personel
İş Kanunu'na Tabi Olanlar	İşçi

B. Devlet Memurluğunun Temel İlkeleri

- * 657 sayılı DMK'ye göre memurluğun temel ilkeleri, **sınıflandırma**, **kariyer** ve **liyakat** olarak sayılmıştır.

Sınıflandırma:

- ▼ Sınıflandırma, devlet memurlarını görevlerinin gerektirdiği niteliklere ve mesleklere göre sınıflandırmaktır. DMK devlet memurlarını 12 sınıf içine toplamıştır. Bu sınıflar şunlardır:
 - › Genel idari hizmetler sınıfı,
 - › Teknik hizmetler sınıfı,
 - › Sağlık hizmetleri sınıfı,
 - › Eğitim ve öğretim hizmetler sınıfı,
 - › Avukatlık hizmetler sınıfı,
 - › Din hizmetler sınıfı,
 - › Emniyet hizmetler sınıfı,
 - › Yardımcı hizmetler sınıfı,
 - › Mülki idare amirler hizmetler sınıfı,
 - › Millî istihbarat hizmetler sınıfı
 - › Jandarma hizmetler sınıfı (2016)
 - › Sahil güvenlik hizmetler sınıfı (2016)

Kariyer:

- ▼ Kariyer, devlet memurlarının yaptıkları hizmetler için gerekli bilgilere ve yetiştirme şartlarına uygun bir şekilde, **sınıfları içinde en yüksek derecelere kadar ilerleme imkânına** sahip olmalarına denir.

Liyakat:

- ▼ Liyakat, memurluğa girmeyi, **sınıflar içinde ilerleme ve yükselmeyi ve görevi sona erdirilmesini yetenek esasına dayandırmak ve böylece memurları güvenliğe sahip kılmaktır.**

1. Memurluğa Girişte Anayasal İlkeler

- Kamu hizmetine girme hakkı Anayasanın siyasi hak ve ödevler bölümünde düzenlenmiştir. Buna göre "Her Türk kamu hizmetlerine girme hakkına sahiptir. Hizmette alınmada, görevin gerektirdiği niteliklerden başka hiçbir ayırım gözetilemez."
- Bu düzenlemeden hareketle memurluğa girişte üç temel anayasal ilkenin bulunduğu söylenebilir: **Serbestlik, eşitlik ve görevin gerektirdiği ilkeleri taşımak (liyakat).**

P E G E M

A K A D E M İ